

Aktivitet fremgangen har resulteret i en større import, hvilket vil belaste betalingsbalancen. Vi kan allerede nu konstatere, at betalingsbalanceunderskuddet for 1995 vil være væsentlig mindre end i 1994. Der må man være meget påpasselig på Færøerne, således at faldet i udlandsgælden ikke sættes over styr. Siden 1990 er udlandsgælden formindsket med godt 3 mia. kr., hvilket svarer til en reduktion på 37 pct., men set i et internationalt perspektiv er gælden fortsat alt for høj.

Nettogælden til udlandet er på størrelse med Færøernes bruttonationalprodukt, men for nogle år siden var en stor del af gælden til udlandet privatgæld, mens nettogælden i dag udelukkende er offentlig gæld. For at sætte vores gældsproblem i perspektiv kan jeg nævne, at en gennemsnitlig færing skylder 120.000 kr. til udlandet; det er 2,5 gange så meget som en gennemsnitlig dansker.

Et andet problem er lønsomheden inden for fiskerisektoren. Mange fiskeskippere forventes at gå konkurs i år, samtidig med at fiskerikoncernen United Sea Food, som ejer den største del af det færøske produktionsapparat, har store problemer med rentabiliteten.

En større og større del af de færøske skibes fangster sælges til udlandet. Denne udvikling afspejler, at den bedste pris ofte opnås ved salg af uforarbejdet fisk til udlandet. Den færøske fiskeriindustri har meget svært ved at konkurrere med disse priser, der med det nuværende høje omkostningsniveau gør det vanskeligt at sikre en lønsom forarbejdningsproces.

Et andet stort problem er det veterinære krav fra EU til færøske fiskeriekseptører. Man regner med, at det vil koste erhvervslivet på Færøerne omkring 60 mio. kr. Jeg nærer alvorlig frygt for, at flere virksomheder må lukke på grund af kravene fra EU. Sker det, så vil genopretningen af økonomien lide et alvorligt knæk, som vil resultere i fortsat afvandring og massearbejdsløshed.

De sidste par måneder har der været en del diskussion her i huset om, hvorvidt Folketinget kunne acceptere, at landsstyret modtager udbytte fra Finansieringsfonden af 1992, der ejer 99 pct. af aktiekapitalen i Føroya Banki, og flere danske politikere har krævet, at inden landsstyret får lov til at modtage udbytte fra banken, skal besparelsen på 32 mio. kr., som landsstyrekoalitionen har besluttet at gennemføre tidligere på året, blive virkeliggjort. Til det er at sige, at Færøernes landsstyre er ejer af banken, og da

banken de første fem år er frataget skattepligt, er det ikke mere end rimeligt, at det færøske samfund får del i bankens overskud.

Jeg ved godt, at de penge, der er blevet placeret i banken, er penge, som er lånt fra den danske statskasse, men i aftalen fra november sidste år blev der opnået enighed om, at fastlæggelse af tilbagebetaling først sker i 1998. På det tidspunkt skal landsstyret have opnået balance på de offentlige finanser. Hvis det ikke kan lade sig gøre at spare i år, må man gå ud fra, at det vil ske inden 1998. Det er op til det færøske landsstyre, hvordan man vil opnå balance på finansloven inden 1998, og derfor bør man fra Folketingets side være forsigtig med at gribe ind i landsstyrets arbejde, for så vidt angår disse besparelser.

I går kom Østre Landsret med en afgørelse angående den såkaldte Skålafallsag. Kendelsen blev som forventet: Sagen kan ikke ankes på grund af Rigsadvokatens langsomme reaktion. Men efter offentliggørelsen af revisionsrapporten angående Skibskreditfonden er jeg nået til den konklusion, at anklagemyndigheden ville lide nederlag i en appelsag i landsretten. Af rapporten fremgår det, at de danske myndigheder stort set handlede på samme måde som deres kolleger på Færøerne. De var med i sammenlægningen mod skatteydere i Danmark, på samme måde som det daværende færøske landsstyre holdt åbent hus med de færøske skatteydere penge.

Jeg har tidligere i færøske medier sagt, at tre forhenværende landsstyremedlemmer burde nedlægge deres plads i det færøske Lagting som følge af skibsbyggeriskandalen. Der er desværre ikke sket noget, men det vil ikke afholde mig fra at opfordre Folketinget til at rydde op i den tilsvarende skandale her i Danmark.

Jeg vil samtidig benytte lejligheden til at opfordre Færøernes landsstyre og den danske regering til at henlede opmærksomheden på de krav, som offentlige myndigheder stiller til lovgivning. De krav, der i øjeblikket bliver stillet fra offentlig side såvel på Færøerne som i Danmark, er ikke tilfredsstillende til at sikre skatteborgerne mod overbelåning. Så længe køber og sælger kan forventes at have sammenfaldende interesser omkring prisen, vil der eksistere risiko for overbelåning. Fremover bør man sikre sig gennem skrappere krav om egenfinansiering samt krav til, hvad der accepteres som egenfinansiering. Her tænker jeg specielt på lån eller egenkapital fra sælger til køber, som man har set